

Влюбени белгийци живеят като българи от старо време

Това е официалната сватбена снимка на семейство Сансен. Лиеж, юли 1999 г. СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Попаднах на необичайна находка в Интернет - сайт, посветен на ансамбъл "Седянка" от белгийския град Лиеж. Очаквах, че ще открия поредните български емигранти, които черпят носталгията си чрез народни песни и танци. Оказа се обаче, че пременените в нашенски носии мъж и жена, снимани на заглавната страница, са... автентични белгийци, влюбени в старинните ни обичаи и че на 26 август ансамбълът на Ан и Ален Сансен е участвал във фестивала "Момалия", който се провежда всяка година в селцето Момал в Южна Белгия. Тогава членовете на "Седянка" не само са танцували, но и са черпили гостите - дошли от цялата страна, с нашенски гозби. Наредили са и сергия със собствено-ръчно изработени български занаятчийски изделия. Любопитството ме провокира да напиша и-мейл на семейство Сансен, а съпругите отговориха на въпросите на "Всичко за жената" в 15-странично писмо.

"В гърдите ни сякаш туптят български сърца, макар че нямаме капка балканска кръв - пише Ан Сансен. - Отлично познаваме стародавните ви обичаи и дори се е случвало да разясняваме същността им на някои ваши млади сънародници, които живеят в Белгия." Тя обяснява, че двамата със съпруга й изцяло са се посветили на съхраняването на фолклора и традициите ни. Ръководят танцовия ансамбъл "Седянка", шият и бродират по нашенски, усвоили са тайните на народните ни занаяти. Интериорът на дома им е в типичен възрожденски стил, дори менюто им е като на "българи от старо време".

"Всичките ни познати ни смятат за чудаци - продължава белгийката. - Дори приятелите ни хореографи не разбират лудешкото ни увлечение по вашата страна. Ние обаче не можем да

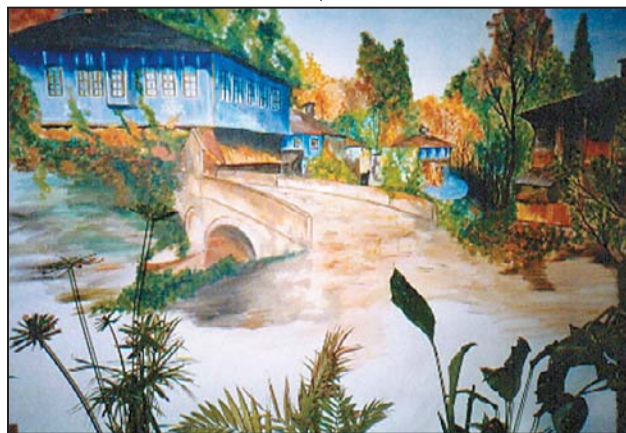
Ален бродира белоснежните кошули на ансамбъла

си представим живота без българския фолклор." Ан е родена в град Брюж - столицата на провинция Западна Фландрия. Откакто се помни, фламандката, завършила специалността "Туризъм", се интересува от културата на Балканите. По-големите й брат и сестра я въвеждат в тайните на народните ни танци, които изучават на специализирани курсове. След време и тя тръгва на такива уроци в Брюксел. Докато отмерва неравноделните тактове на хората и ръчениците, се запознава с мъжа на живота си. "Първото, което забелязах у Ален, бяха... ръчно изработените му цървули. Помолих го да ми направи същите", спомня си Ан. Чаровният белгиец също няма логично обяснение за преклонението си към нашенските обичаи. Роден е в селцето Ермал-су-Аржанто, близо до град Лиеж (център на едноименната провинция, в която живеят най-вече представители на френската общност). Увлича се по живописата, изучава печатарския занаят, но и негово-

то сърце все го тегли към сцената. Завършва курс по валонска хореография, после става един от основателите на ансамбъл за румънски народни танци. Но след като веднъж наблюдава изпълнението на български състав, гастролиращ в Лиеж, решава да се посвети на нашенския фолклор.

След края на курса Ан и Ален се връщат в градовете си. През 1997 г. белгийката създава с двама свои приятели първия си състав за нашенски народни танци. Разстоянието от 200 км, което разделя Брюж и Лиеж, обаче не е пречка за зараждащите се чувства. Освен това първите им бракове вече са се разпаднали. "Решихме да се съберем в Лиеж. За да отпразнува събитието, Ален ми връчи ръчно изработените цървули, които му бях поръчала още при първата ни среща...", спомня си мадам Ан Сансен.

Сватбата им е типично българска. За да не пропуснат нито една подробност в ритуала, те се обръщат за помощ към етнографката Гергана Костадинова, която работи в Музея на карнавала и маските в град Бенш. Ползват информацията, черпят и от близкия си приятел Костадин Руйчев от ансамбъл "Пирин". На церемонията, насрочена за юли 1999 г., младоженците посрещат гостите си, пременени в носии, които са-

Ален сам е нарисувал този живописен копривщевски пейзаж върху една от стените на семейното жилище ви са си ушили и... извезали. Кумът разчупва питата над главата на Ален. За здраве и берекет изсипват капчици вино върху ябълково клонче, а хората се вият до зори.

Сватбеното пътуествие на семейство Сансен (естествено) е в България. Очаровани от гостоприемството ни, оттогава те се връщат у нас през година. Всеки път откриват нови живописни кътчета, а любимото им място е Разлог.

В желанието си да запалят повече хора по фолклора ни, през септември 1999 г. Ан и Ален Сансен основават ансамбъл "Седянка". В

Част от състава на ансамбъл "Седянка". Всеки изпълнител е облечен в носия от различен регион на страната ни

началото трудно набират танцьори - допреди приемането ни в Европейския съюз белгийците почти не се интересуват от българската култура. През октомври 1999 г. за първи път ги канят да веселят гостите на частно парти. "Тогава бяхме... само трима - пише Ан. - Ние играхме със сватбените си костюми. Другият танцьор си носеше собствена носия." В момента съставът наброява двайсетина души, сред които има и белгийци, и българи. "Националността няма значение - твърди събеседничката ми. - Танцът и музиката са своеобразни международни езици, те размиват границите между хората." За да усъвършенства хореографията си, семейство Сансен редовно се обръща за помощ към изтъкнати български специалисти като Костадин Руйчев, Гергана Панова от ансамбъл "Филип Кутев", Белчо Станев от "Варна", Тончо и Магдаленка Кисьо-

Последните творби на сърцатите белгийци са тези ръчно изработени шопски носии, допълнени с прочелник, калпак и ефектен накит

в Люксембург за тържество на Европейския съд и в Брюксел за белгийския национален празник (21 юли). На 24 май са гостували на дипломатите от посолството ни в Белгия.

Публиката хвали не само танците, но и сценичните костюми на "Седянка". Също като хореографията, те са лично дело на Ан и Ален. "Не сме пременили всички изпълнители в носии от един и същи регион, предпочетохме да ги "нашарим". Би било жалко да покажем само някои от прекрасните ви традиционни облекла", пише белгийката. И допълва, че изработването на един-единствен костюм отнема около година. Съпругите използват само естествени тъкани, правят всички бродерии на ръка, вярно възпроизвеждат автентичните мотиви от нашето минало. Оплаква се обаче, че в Лиеж не се намират нито кенар, нито пафти...

"Сами навлязохме и в тайните на традиционните ви занаяти, като правихме безброй опити - продължава тя. - Вече умеем да плетем шарени чорапи, изработваме цървули, рисуваме чрез пирогравиора." Всяка година Ан и Ален честват 3 март, а преди това правят мартеници, които подаряват на близки и приятели.

Домът им също е своеобразен храм на българщината. Ален е нарисувал копривщевски пейзаж върху една от стените, а дървенията напомня тази на старинните пловдивски къщи. Ан е

наредила по секцията колекция от 80 мускалчета и сбирка от декоративни кукли, пременени в носии (ушити от самата нея, разбира се). Навсякъде из апартамента има български икони, гъстри възглавнички, дървени чинии, чанове. Влюбения си сервиз от троянска керамика белгийците поднасят баници, сарми, таратор, шопска салата. Най-много обичат да похапват гювеч, а питките ръсят обилно с чубрица. От специализираните турски магазини в Лиеж си набавят сирене, кисело мляко, кашкавал и всякакви други типично балкански деликатеси. Български подправки обаче не намират. Поръчват ги на свои тукашни приятели или се снабдяват с тях в "индустриални" количества, когато минават насам. Вечерите си озвучават с народна музика, като харесват най-вече Николина Чакърдъкова и Теодосий Спасов. Ан не пропуска да спомене, че по време на конкурса "Евровизия" са успели да придумат всичките си близки и познати да гласуват за песента "Вода".

"Ето това сме ние - белгийци с български сърца! - възкликват в края на писмото Ан и Ален Сансен. - Липсва ни само едно: не знаем български. Обаче сме така лудо влюбени в страната ви, че ще се опитаме да поправим и тази грешка. Вече изучихме кирилицата, остава само да проговорим и пропеем на любимия си език..."

ДЕСИСЛАВА МИТОВА